

Dr. Ivo Šorli:

Antikrist v Trsteniku

XV.

Tako je naposled prispel dan velike preizkušnje, veseli, zeleni praznik svetega Duha, ki ga je vsa trsteniška srenja letos pričakovala s tolikim nemirom, skoraj s skrbjo. Kajti rekli smo že, da si tiste, ki bi želeli, naj se puščavnik sam da v roke sovražnikom, lahko na prste ene roke naštel.

Ali, ah, njega ni bilo, naj so se ljudje še tako ozirali po cerkvi, vsak hip vse pregledali dol do vrat! Da, gledaj, kar hočeš: puščavnik ni, in tudi reci, kar hočeš: gospod imajo prav, ako pravijo, da se nesrečnejš s petki za nedelje ne bo odkupil in opral!

Tudi po maši se govori samo o tem in marsikdo je stopil še v gostilno, da tam počaka popoldanske službe božje, ki drugače ne bi bil.

Tu, ko je že zvonilo in so se ljudje v gostih gručah pomikali proti cerkvi, se nanadoma med njimi pojavi puščavnik, s prašnimi čevlji, ves potan.

«Bog daj dobro!» je pozdravil nekatere znance, med njimi župana. «Jaz sem bil danes pa v Škofljah pri sveti maši!»

«V Škofljah?»

«Da, Rajši sem napravil teh par korakov. Ko pa vidim, da me gospod župnik nič prav ne marajo in bi lahko celo kaj rekli, da me osramote...»

Vse se je spogledalo; nekateri so zardeli, kakor da jih je nejevolje sram. Bogataj se je s pohlevnim obrazom pridružil hodcem proti cerkvi.

«V Škofljah je bil pri maši! A župnik je baje včeraj ponujal županu stavo, da ga ne bo v cerkev niti tak dan!» so si šepetali ljudje.

In hočeš nočeš so vsi opazovali gospoda, kaj napravi, ko zagleda, kdo je ta hip pokleknil pod zvonček tik za njim.

Litanije so odpete in zdaj mora župnik k Najsvetejšemu. Počasi je snel monštranco iz tabernakelja, počasi se ž njo obrnil proti ljudem. Nenadoma so se mu vidno vznemirile v svilo zavite roke in izza bleska zlata so se skoraj še jasneje zableščale njegove oči...

Vendar je bila pravica še vedno na njegovi strani: manj celo od delavniških maš boš varal s popoldansko službo božjo, slepar!

Ali tudi ta tolažba je držala le do konca večernice: že v zakristiji je povedal cerkovnik, kje je bil tujec dopoldne. Tega pa vendar

11

ne boš trdil, da je maša v Škofljah manj vredna od maše v Trsteniku!

O, težak, težak je tudi na ti strani boj! Volku stoji ovčja koža, kakor da je njegova. In gospod Jakob čuti, da bo vsako svarilo ovčicam zaman, če se mu ne posreči, da onemu kožuhs vsaj nekoliko premakne — vsaj toliko, da se izpod volne prikaže dlaka. Toda premakni, če moreš, ko vrag preži na vsako tvojo kretnjo, da, ko ti še nogo nastavlja, da se izpotakneš in potem vse še bolj ž njim drži!...

XVI.

Mojster Matejec je dokončal delo res do četrta zvečer. Saj je bilo tudi zelo enostavno; štirje tramovi, globoko zasajeni v zemljo, nad njimi lesena streha, prevlečena z debelo, črno lepenko, pod njo krepko bruno počez; potem na treh straneh do vrha, na dolenji samo do druge tretjine močne prečne deske, da je ostala proti vasi približno meter visoka lina; a naposled čez vse skupaj malo temnosive barve.

Drugo popoldne potem, — da, ne več ponoči, pri belem dnevu! — je pripeljalo šest mož s parom konj na ploskem vozu en večji in en manjši zaboj. Pred prvo krčmo v vasi so se ustavili in kazoč na novi stolp za Končarjevim robom povprašali starega moža, ali stanuje res tam gori «gospod doktor Bogataj». Drugače pa, bodisi da ji ni bilo znano, bodisi da niso hoteli povedati, zaman vsa radovednost, kaj vozijo s seboj. Za vasjo so pognali konji v hrib in dobre pol ure pozneje se je videlo natančno, kako nesejo v troh in treh tista dva tovora po stezi pod senošetmi.

Celo samega župnika je spravilo na cesto in od tam je gledal tja gor. Okrog njega skoraj vsa vas. Kajti tu je bilo le največje nade, da se razreši prečudna uganka, ki je ni in ni mogel pojasniti Matejec — edini, ki je te dni smel skozi vražjo ograjo — naj je vsak večer še tako vneto opisoval, kakšen je in bo tisti stolp.

«Saj pravim!» je naposled zamrmral Jakob, ko je toliko časa zaman meril z dolgim kukulom tja gor. In potem glasneje: «Vreme bo opazoval ali pa zvezde! So ljudje, ki si vsak dan zapišejo toplino zraku, koliko pade dežja ta ali ta čas, kako stoje in gredo zvezde, da potem prerokujejo neurja, potrese in mrk, pa še to in še to. Za takšno raziskavanje potrebujejo različnih toplomerov, barometrov, daljnogledov in drugega umetnega orodja. Prav teh stvari sta gotovo polna tista dva zaboja, tako težka, da ju mora nositi toliko ljudi. Kaj naj bi tudi bilo sicer?»

Ampak to je prav za prav vprašanje, ne odgovor! In sploh se je poznalo župnikovemu glasu, da je zelo zelo negotov... O, ali je iz njega zvenel morda že tisti tajni strah, ki se ga siromak

te dni kar ni mogel več otresti? Kajti preveč se je zavedal, da je oni tam gori srditi boj med njima že v vsi resnobi spoznal, ga tudi sprejeli in da pomenijo vse te priprave najbrže najbrže veliko več nego nedolžne cevi na mesec in zvezde — da pomenijo znabiti že topove naravnost proti njemu, ki naj ga zadenejo čim bolj v živo, morda do smrti... Toda kako, oj kako — v tem je grozna negotovost!

Tudi kmetje pomagajo ugibati. Nekateri se priključijo župniku, večina celo, vendar jih je dovolj, ki bi si dovolili biti drugega mnenja. Kanon proti toči, kakor jih imajo po vinorodnih krajih v Golini? Res, tu loze ni in kosmatin sam niti polj nima; ali zdi se, da drugače ni brez srca za kmeta in bogat je dovolj, da lahko utрпи stotak bližnjemu v pomoč. Župnik namršči obrvi in zastopnik te razlage umolkne. Ali stolp za brizgalke? Še gasilci v trgu ga imajo, da v njem sušijo gumijske cevi. Pa kaj, ko tista koliba tam gori vsa skupaj ni vredna ene same, a preden bi brizgalka dospela na drugo pogorišče, bi bilo davno vsemu konec! V ti, oni glavji bi se že hotelo napraviti: stolpi so pred vsem za zvonove! Toda kaj vraga naj delajo zvonovi v stari bajti, v seniku!

Naposled se usmili noč izmučenih glav. Ljudje se razidejo po čumnatah, a le, da se že na vse zgodaj prikažejo na pragih in spet strme tja gor. Zaman — mirno stoji puščavnikov dom, nemo v zrak štrli poleg njega sivkati stolp; nič se ne gane.

Naj stopi in pogleda črednik! Toda Luka pravi, da ne gre blizu, ker mu je bradač prepovedal, a kaj se vidi od daleč, je pokazal župnikov daljnogled. Gospoda Jakoba ima tako, da bi že Neži namignil, ako ne bi ga bil prehitel Matejec sam in dobil odgovor, kakor ga more dati le jezna ženska, če skriva ljubeč kaj pred njo. Naposled se je ponudil stari Liščar, da si — najmanj sumljiv — ogleda stvar vsaj s svoje senošeti; no, tudi on se je vrnil brez uspeha: psi kakor risi s kota v kot po vrtu, nikjer človeka, še tiste odprtine v stolpu vse prekrile s sivim platnom.

Ali radovednost je sedaj že ponehala in naposled ponehala. Drugi, dan, v soboto, se je še malokateri ozrl tja gor. In je lepo odzvonilo poldne in mirno odpelo delopust.

Tu kakor strela z jasnega! Komaj so veličastno odbrneli zadnji zvoki iz farnega zvonika — kaj se ne razlije iz puščavnikovega stolpa čisto in bistro krepko in mlo? Da zvonček, pravi zvonček, že skoraj zvon! In poje poje s svojim čudovitim, srebrnim glasom, da presune vso dolino — jo presune tako, da obstane in dvigne glavo še govedo sredi poti, da pade oratarjem na polju motika iz rok, da se široko odprejo vsa usta dol do ustec nedolžnih otrok. Minut je treba, da se omrtvelost razgane.

Zanimive

športne

momente

Zahtevajte **Agfa-poučno knjigo A 6** v hrvatskem ali nemškem jeziku z mnogimi dobrimi navodili. Dobiti jo je v vsaki fototrgovini ali proti vpošiljavi znamk pri generalnem zastopstvu **VILJEM BRAUNS** v CELJU.

— Katalog in prospekt brezplačen. —

Samo
Din 6—

morete pridržati na sliki. S tem ne povečate samo veselja do Vasega športa in stvorite krasne spomine, temveč prožite stvarni material vsakemu ljubitelju športa. Uporabljajte pa za slikanje prvovrstni material.

Agfa Rollfilm-i in Filmpack-i

so zelo občutljivi za svetlobo, enostavni za razvijanje, vložljivi pri dnevnih svetlobi in vedno brzo pripravljeni za slikanje.

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation

Foto-oddelek

Berlin SO 36

Zahvala.

Ob nenadni in prebriski izgubi nepozabnega soproga, gospoda

Rudolfa Ziherl

trgovca in posestnika

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem onim, ki so na ta ali oni način izrazili svoje sočutje in sožalje, pokojnemu pa izkazali zadnjo čast s tem, da so ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se toplo zahvaljujem velečastitemu gospodu dr. Arneju in ostali častiti duhovščini, dalje gospodu inženjeru Kranjcu predsedniku Orjune, gospodu županu Hafnerju, Sokolu Hrovatu, gospodu Debeljaku za v srce segajoče poslovične govore.

Prisrčna hvala pevskeму zboru Sokola v Škofji Loki za ganljive žalostinke ter vsem Sokolom in Orjunašem za častno spremstvo. Istotako srčna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja.

Tudi se tem potom zahvaljujem vsem, ki so pismeno ali ustmeno izrazili svoje sožalje, ker mi je nemogoče se vsem pismeno zahvaliti.

Stotera hvala vsem!

Škofja Loka, dne 30. julija 1925.

Angela Ziherl vdova, roj. Soklič.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih in računalnih strojev

L. BARAGA, LJUBLJANA, Zelenburgova ulica št. 6/L

Telefon št. 160.

Suha bukova drva

odrezki od parket in žage se prodajajo tudi manjše količine po znižani ceni dokler traja zaloga. — Drva 1 m dolga Din 15 za 100 kg Drva kratka (takoj porabna za štedilnik) Din 20 za 100 kg franko skladišče. Na željo dostava na dom po lastni ceni. **Ivan Šiška,** tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 3955-a

25% ZNIZANE CENE!

NAZNANILO.

Naznanjam cenj. občinstvu, da bodem s 1. avgustom 1925.

otvoril v popolnoma preurejenih prostorih

GOSTILNO

(preje gostilna pri Rusu)

Pred igriščem - Rimska cesta.

Točila se bodo zajamčeno pristna vina po najnižjih cenah. — Priporočila se dobra domača kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili. Sprejemajo se tudi abonenti. Obenem se otvori novov preurejeno kroglično (prostor za balinanje).

Za priazen obisk se priporoča **Ivan Usenik.**

Trgovskega uradnika

iz stroke kovinskih izdelkov z daljšo prakso, spretnega akviterja z dobrimi zvezami s tuzemsko industrijo in trgovino, koncepta zmožnega v slovensčini, hrvaščini in nemščini za potovanje in pisarno

lače tovarna v Sloveniji. 4093a

Javijo naj se samo zelo zmogljivi izkušeni gospodje. Ponudbe z navedbo plačilnih zahtevkov in referenc nasloviti je na: Oglasni in reklamni zavod Vinko Kovačič, Maribor, Slomškov trg 16.

Domača soljena slanina.

Več vagonov lepe čiste hrbitne slanin se odda trgovcem po Din 23, 24 in 25 za kg franko zaboj, franko prejemna postaja, takojšnja dobava. — Odpošiljativne postaje Ljubljana, Zidani most, Celje, Maribor. — Se upoštevajo samo takojšnja naročila nad 100 kg. Naročila naj se naslovijo na:

A. K. Hotel Union, Ljubljana (soba št. 8).

Nizke cene, dobro blago in brezhlbna ročna izdelava oblek

— za gospode, dečke in otroke so naša najboljša reklama.

Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie
Ljubljana

Obiščite! Detaljno trgovino, Erjavčeva 2. (nasproti Dramskega gledališča) obiščite!

O, kako je prijetno!

vzlikne vsakdo kdor je enkrat poskusil Elsa-milo v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepo e elegantni ženi kakor tudi mila zdravila vsaemu nametnemu možu. Pri uporabi je jako ščedljiva, radi tega poceni! Dobe se v 5 raznih vrstah (lijeno, glicerino, borakovo, katranovo, in mlo za britje). Za polžus 3 kosov 52 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri LEKARNARJU EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI, Elzatr 245, Hrvatska. 46-a

Tovarna pohištva

FRANJO VEHOVAR

CELJE, Kersnikova ulica,

priporoča svojo bogato zalogo izgotovljenega raznega pohištva iz najboljšega materiala po konkurenčnih cenah, ki je boljše od izdelkov inozemskih tovar.

Izdelujem po naročilu:

spalnice, jedilnice, salonske opreme, biljardne mize v vsestransko zadovoljnost.

Za kavarnarje, hotelirje in gostilničarje imam v zalogi najnoveše

igralne mize

ter se priporočam za obilna naročila.

Z odličnim spoštovanjem **F. Vehovar.**

Naznanilo.

Podpisane v ljudo naznanja svojim p. n. gostom in slav. občinstvu, da bo

kavarna Zalaznik

odprta do preklica samo do 8. ure zvečer.

Spoštovanjem **JAKOB ZALAZNIK.**

Trg. pomočnik

izkušen manufaktur in spocerije ter zmožen slovenskega, nemškega in poljskega srbohrvatskega jezika, teži prenesti službo. — Nastopi s 1. septembrom. Cenjene dopise na Aloma Company, Ljubljana — pošto št. 4700-a

Dostojevski:

„Bes“

Broš. Din 40, vezana Din 52 brez poštnine. Roman v treh delih, preložil Vladimir Levstik se dobi v knjigarni „Tiskovne zadruge“ v Ljubljani, Prešernova ul. 54. (Nasproti glavne pošte.)

Gozdarja

popolnoma kvalificiranega in strokovno izobraženega, ISČE za čimprejšnji vstop v veliko rudniško podjetje s precejšnjo gozdno posestjo. Ponudbe z navedbo pogojev in opremljene s spricvali na Svinčeni rudnik, Mežica pri Prevaljah. 3993-a

Prometni zavod za premog, d. d.

v LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Če želite premog in koks

vauke vrste in vsakega izvora ter priporočamo posebno prevostil češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15/1. 70-a

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica
Din 50,000.000.—
Rezervni zaklad okoli
Din 10,000.000.—

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA
PODRUZNICE:

Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad,
Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, agencija Logatec

Brzjavni naslovi:
Banka Ljubljana
Telefon št. 261, 413,
502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.